

Plats och tid Nackasalen GH-1, tisdagen den 8 oktober 2024, kl. 10:30-10:53.

BESLUTANDE

Emma Eide C, Ordförande
Agnes Palinski M, 1:e vice
ordförande
Henrik Unosson S, 2:e vice
ordförande
Monica Brohede Tellström L
Karin Teljstedt KD
Mikael Carlsson NL
Tomas Ottosson V
Desha Svenneborg MP

ERSÄTTARE

Peter Zethraeus M
Christian Listérus M
Johanna Kvist S
Stefan Hult S
Kristina Granlund NL
Sidney Holm MP

Insynsplats Lars Alexandersson (SD)

Övriga deltagare Charlotte Persson, Emma Östlund, Sophie Giers Arekrans, Oskar Niemi,
Milan Negovanovic

Utsetts att justera Henrik Unosson (S)

Paragrafer § 33-39

Justeringsdatum 10 oktober 2024

Underskrifter Sekreterare

.....
Vega Skott

Ordförande

.....
Emma Eide

Justerande

.....
Henrik Unosson
.....

BEVIS OM ANSLAGSDAG

Kommunstyrelsen miljöutskotts protokoll är justerat.
Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Sammanträdesdatum	8 oktober 2024
Anslaget sätts upp	11 oktober 2024
Anslaget tas ned	4 november 2024
Förvaringsplats för protokollet	Nacka stadshus

Underskrift

Nämndsekreterare

Utdragsbestyrkande

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

§ 33	4
Val av justerare.....	4
§ 34	5
Anmälningar	5
§ 35 KFKS-2024-00898	6
Utträde ur medlemskap i Environment Forum inom Eurocities	6
§ 36 KFKS-2024-00978	8
Remiss – Yttrande under samråd Översiktsplan för Nacka kommun 2050 <i>Yttrande under samråd till kommunstyrelsen</i>	8
§ 37 KFKS-2024-00267	12
Motion – Insektshotell då naturliga livsmiljöer krymper <i>Inkom den 19 februari av Henrik Unosson och Helena Westerling (S)</i>	12
§ 38	14
Aktuellt från enheten strategiskt klimat- och miljöarbete.....	14
§ 39	15
Övriga frågor	15

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

§ 33

Val av justerare

Beslut

Henrik Unosson (S) valdes till justeringsperson.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2024-10-08

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

§ 34

Anmälningar

Beslut

Inga anmälningar till detta sammanträde.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Utträde ur medlemskap i Environment Forum inom Eurocities

Beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen beslutar att Nacka kommun träder ur medlemskapet i Environmental Forum inom Eurocities eftersom nyttor från nätverket erhålls från andra nätverk så som Viable Cities.

Sammanfattning av ärendet

Det huvudsakliga syftet med medlemskapet i Environmental forum har varit att ge Nacka möjligheter till omvärlds- och intressebevakning, verksamhetsutveckling genom nätverksarbete samt utbyte av kunskap och innovativa lösningar med andra städer i Europa.

Det senaste året har Nacka kommun inte bedrivit någon större aktivitet inom ramen för Environmental Forum. Detta eftersom kunskapsåterföring och omvärldsbevakning på EU-nivå erhålls från andra nätverk, så som klimatkommunerna och Viable Cities.

Kostnaden för medlemskapet är 4 710 Euro per år och belastar kommunstyrelsens budget.

Med anledning av detta föreslås att Nacka kommun säger upp sitt medlemskap i Environmental Forum. Det innebär att Nacka inte längre är medlemmar i något forum inom Eurocities eftersom även det tidigare medlemskapet i forumet Economic Development avslutades under 2022.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 23 september 2024.

Yrkanden

Emma Eide (C) yrkade bifall till förslaget från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2024-10-08

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – förslaget från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete – och fann att miljöutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Remiss – Yttrande under samråd Översiktsplan för Nacka kommun 2050

Yttrande under samråd till kommunstyrelsen

Beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott antar förslaget yttrande till kommunstyrelsen, enligt bilaga 1 till denna tjänsteskrivelse daterad 23 september 2024.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens miljöutskott ställer sig positiva till förslag om ny Översiktsplan för Nacka 2050 och anser att förslaget är förenligt med det nya klimat- och miljöprogrammet som är under framtagande och därmed kommunens långsiktiga målsättning inom klimat- och miljöområdet. Ambitionerna inom klimat- och miljöområdet har tydligt stärkts i jämförelse med nu gällande översiktsplan.

Kommunstyrelsens miljöutskott vill dock framhålla att nedan aspekter kan utvecklas i förslaget till översiktsplan 2050.

I inledningen dras kopplingen till Agenda2030 och Regional utvecklingsplan för Stockholms län till 2050 (RUFS). Parallellt med den nya översiktsplanen tas ett nytt klimat- och miljöprogram fram som tydliggör Nackas ambition inom klimat- och miljöområdet. När det nya klimat- och miljöprogrammet är antaget (vilket beräknas ske under våren 2025) bör Nackas klimat- och miljömål tydligare integreras i översiktsplanen. Det är viktigt eftersom översiktsplanen och klimat- och miljöprogrammet behöver samverka för att kommunens långsiktiga klimat- och miljöambitioner samt ambitioner kopplat till mark- och vattenanvändning ska nås.

Det är positivt att områden med hög kolinlagringskapacitet lyfts och att klimatsäkring av skötselplaner ska ske för ökad kolinlagring. Det bör dock framgå att mark som hyser hög kapacitet för kolinlagring inte bör exploateras. Detta då Nacka är beroende av den kolinlagring som sker inom kommunen för att nå såväl internationella, nationella och föreslagna nya kommunala klimat- och miljömål. Detta har tydliggjorts i översiktsplanen vad gäller områden med Naturvärdesklass 1 och 2 där det nämns att exploatering på dessa områden ska undvikas vilket är positivt. Mark med hög kolinlagring skulle kunna behandlas på liknande sätt.

Östlig förbindelse kan komma att påverka våra möjligheter att nå mål om begränsad klimatpåverkan. Att integrera ett livscykelperspektiv vid en framtida planering av Östlig förbindelse är av stor vikt för att för att kombinera kommunens ambitioner om ökad

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

framkomlighet för Nackaborna samtidigt som vi jobbar mot högt uppsatta mål inom klimatområdet.

Enligt en resvaneundersökning för kommunen (2024) har majoriteten av de resor som startar i kommunen sin destination inom kommunen. Huvuddelen av resorna, drygt 60 procent, sker med bil. En stor del av resorna är kortare än fem kilometer. Det bör finnas goda möjligheter att öka andelarna av de resor som sker med kollektivtrafik, cykel- och gångtrafik. 15 minutersstaden som nämns i förslaget är ett sätt att skapa möjligheter för invånare och besökare att välja hållbara resealternativ som även bidrar till minskade utsläpp. Utsläppen från transporter står för den största delen av växthusutsläppen inom Nacka kommun och en ökad tillgänglighet med kollektivtrafik, gång och cykel är positiv. Det är positivt att tunnelbanan och upprustningen av Saltsjöbanan genomförs vilket innebär bättre förutsättningar för invånare att välja resurseffektiva resealternativ både vad gäller yteffektivitet och klimateffektivitet.

Mål, karaktärer och kvaliteter beskrivs men, då översiktsplanen är ett övergripande styrdokument kvarstår en del avvägningar till senare skeden som kräver hantering ur ett större geografiskt perspektiv än i enskilda detaljplaner. Det kan till exempel handla om natur samt ekologiska samband kontra bebyggelseutveckling, kompletterande bebyggelse längs kust- och strandsträckor i känsliga områden samt rening och flödeshantering för dagvatten och skyfall.

Det är positivt att bebyggelse ska anpassas till platsens förutsättningar för att minska behovet av stora ingrepp samt att återanvändning av massor ska om möjligt ske lokalt. Detta kan belysas ytterligare genom att befintliga strukturer och byggnader bör ses som en resurs i kommunens stads- och tätortsmiljöer. Genom att använda befintliga resurser och låta dessa utvecklas för att möta nya behov i den bebyggda miljön minskar belastningen på miljö och klimat.

Översiktsplanens hantering av klimatpåverkan från föreslagen utveckling kan med fördel konkretiseras ytterligare med strategier för minskad klimatpåverkan inför granskningsskedet.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 20 september 2024

Bilaga 1 Yttrande under samråd Översiktsplan

Bilaga 2 Miljökonsekvensbeskrivning

Bilaga 3 Förslag på ny översiktsplan

Yrkanden

Emma Eide (C) yrkade bifall till förslaget från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

Desha Svenneborg (MP) yrkade bifall till förslaget från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete med ändring om att understruken text läggs till och överstruken text tas bort: ”Östlig förbindelse ~~kan~~ kommer att påverka våra möjligheter att nå mål om begränsad klimatpåverkan. Ur ett miljö- och klimatperspektiv kan en ny motorväg i Nacka inte motiveras. Själva byggandet av vägen genererar stora utsläpp och anläggandet medför att målen för hållbart resande blir ytterst svåra att nå. Att integrera ett livscykelperspektiv vid en framtida planering av Östlig förbindelse är av stor vikt för att för att kombinera kommunens ambitioner om ökad framkomlighet för Nackaborna samtidigt som vi jobbar mot Östlig förbindelse är inte förenlig med högt uppsatta mål inom klimat- och miljöområdet.”

Tomas Ottosson (V) yrkade bifall till eget förslag till yttrande enligt *bilaga 1* till protokollet.

Mikael Carlsson (NL) yrkade bifall till eget förslag till yttrande enligt *bilaga 2* till protokollet.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns fyra förslag till beslut – förslag till yttrande från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete, förslag till yttrande från Tomas Ottosson (V), förslag till yttrande från Mikael Carlsson (NL), samt ändringsförslag till yttrandet från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete från Desha Svenneborg (MP).

Ordförande ställde först de tre förslagen till yttrande, en och en, mot bifall och fann att miljöutskottet hade beslutat enligt förslaget till yttrande från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete. Därefter ställde ordföranden Desha Svenneborgs (MP) ändringsförslag mot avslag och fann att miljöutskottet hade avslagit det. Slutligen konstaterade ordföranden att miljöutskottet hade beslutat enligt förslaget till yttrande från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete.

Reservationer

Desha Svenneborg (MP) reserverade sig mot beslutet och ingav följande:

”Miljöpartiet tycker i stort det är ett bra yttrande men delar inte skrivningarna kring ny motorväg i Nacka. Östlig förbindelse skulle vara en katastrof för miljö och klimat och möjligheten att nå klimatmålen, något vi hade ett eget yrkande om att förtydliga. Vi noterar att Nackalistan fortsatt har ett eget mål för skydd av natur med en egen tidshorisont, till 2050, där de anser att planskydd ingår. Samtidigt kommenterar inte deras yttrande överhuvudtaget Östlig förbindelse, men det är ju naturligtvis för att de inte vet vilken fot de ska stå på, trots att det är en ödesfråga för såväl miljö som klimat.”

Tomas Ottosson (V) reserverade sig mot beslutet och ingav följande:

”Det är en i många stycken en gediget arbetad översiktsplan med många bra beskrivningar av Nackas utveckling och utmaningar som behöver lösas. Omställningen till ett koldioxidneutralt Nacka behöver ske under denna avgörande tid. Att misslyckas med det

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

målet både lokalt nationellt och internationellt kommer leda till betydlig värre katastrofer än de vi upplever idag. Därför vill vi att översiktsplanen tar upp nedanstående ämnen och utvecklar dem.

Under rubriken riksintresse friluftsliv skriver förslaget att skogsbruk inom riksintresset för friluftsliv bör bedrivas med stor hänsyn till friluftslivet, det är viktigt men skogsbruket har även bäring på problematiken med kolinlagring och biologisk mångfald. I de stora sammanhängande naturmarkerna bör skogsbruk ske med stor hänsyn till alla tre skäl.

Förslaget med Östlig förbindelse kan inte genomföras om vi ska fast vid våra möjligheter att nå mål om en begränsad klimatpåverkan och våra högt uppsatta mål inom klimatområdet. Transportsektorn är den som Nacka kommun själva och med regionen kan råda över och för att de nivåer av minskningar som Nackas koldioxidbudget visar är nödvändiga ska kunna ske, behöver stora insatser göras för att minska på biltrafiken. Elbilar kan vara en mindre del av en lösning i framtiden men även elbilar genererar stora utsläpp av växthusgaser i tillverkningen, så en minskad privatbilism och ökad delningsekonomi för bilar är nödvändigt i planeringen till 2050. Det är kända fakta att ökade möjligheter för bilism som fler motorvägar ökar bilanvändningen. Det betyder att när Nacka växer med nya bostäder och arbetsplatser är det centralt att planera för hur utsläppen ska kunna minska genom en trafikplanering som prioriterar kollektivtrafik, cykel och gångtrafik. Biltrafiken står för 62% av resorna idag och det behöver minska betydligt. Samhällsplanering är en av nycklar för att klara av omställningen till ett koldioxid neutralt Nacka. Det saknas förslag om hur det gemensamma utrymmet för transporter kan förändras för att nå ovan nämnda mål. Översiktsplanens analys av hur trafiken kan minska för att uppnå mål om minskade utsläpp av växthusgaser lutar för mycket på att tunnelbanans utbyggnad och minskade resor genom att nackaborna kommer bo närmare arbetsplatsen.

Översiktsplanen saknar även förslag som begränsar eller förändrar biltrafik genom miljözoner. De mest utsläppande fordonen är lämpliga att utesluta från vägnätet i Nacka så att utrymmet på vägarna prioriteras för fordon med små utsläpp eller inga.

Avsnittet teknisk försörjning kan kompletteras med beskrivning om hur Nackas energiproduktion kan öka, framförallt genom solcellsanläggningar i både privat och kommunal ägo men även att översiktsplanen kan peka ut områden där det är lämpligt att utreda småskaliga vindkraftverk.”

Protokollsanteckning

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Se *bilaga 3* till protokollet.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2024-10-08

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

KFKS-2024-00267

§ 37

Motion – Insektshotell då naturliga livsmiljöer krymper

Inkom den 19 februari av Henrik Unosson och Helena Westerling (S)

Beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige noterar att det genom arbetet med att ta fram en naturvårdsplan redan pågår ett arbete som ligger i linje med motionärernas intention bakom förslaget. Naturvårdsplanen belyser bland annat hur kommunen kan arbeta vidare med att förstärka och nyskapa boplatser för insekter. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till natur- och trafiknämnden och kommunstyrelsen via kommunstyrelsens miljöutskott.

Natur- och trafiknämnden har inkommit med ett förslag till beslut vilket redogörs för nedan. Juridik- och kanslistaben har gjort en samlad bedömning av förslagen i motionen utifrån kommunstyrelsens perspektiv.

Kommunstyrelsen har bedömt att motionen är budgetpåverkande. Efter att motionen har beretts av kommunstyrelsens miljöutskott kommer motionen därför att hanteras i samband med ärendet om mål och budget, i såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 17 september 2024

Bilaga 1 – Motionen

Bilaga 2 – Protokollsutdrag från natur- och trafiknämndens sammanträde den 27 augusti 2024

Yrkanden

Emma Eide (C) yrkade bifall till förslaget från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete.

Henrik Unosson (S) yrkade, med instämmande av Tomas Ottosson (V), bifall till förslagen i motionen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns två förslag till beslut – förslaget från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete och förslaget från Henrik Unosson (S). Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att miljöutskottet bifallit förslaget från enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete.

Reservationer

Henrik Unosson (S) reserverade sig mot beslutet.

Protokollsanteckning

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

”Nackalistan ser positivt på att det pågår ett arbete med att ta fram en naturvårdsplan. Insektshotell är en åtgärd som med fördel beskrivs i pollineringsplanen, som sedan december 2023 ingår som en del av den kommande nya naturvårdsplanen. Nackalistan motionerade 2023 om att ta fram en pollineringsplan. Frågan hade lyfts långt tidigare och en enig natur- och trafiknämnd tillstyrkte förslaget redan i januari 2020 men Utdragsbestyrkande röstades sedan ned av M, KD, L och C som i maj 2021 hade egen majoritet i kommunfullmäktige och oväntat kovände och röstade emot pollineringsplanen. Eftersom kommunen efter valet 2022 fick en ny mandatfördelning i fullmäktige ansåg Nackalistan att frågan var värd att pröva igen, varför vi motionerade om att införa en pollineringsplan. Denna gång gick förslaget om pollineringsplan igenom i ett enigt fullmäktige, som tog beslut i december 2023 att pollinering skulle ingå i den redan beslutade och kommande naturvårdsplanen. Vi noterar dock att kommunen fortfarande inte har någon naturvårdsplan, trots att denna skulle antas under 2023, enligt det avtal som Miljöpartiet slöt med M, KD, C och L efter valet. Nackalistan följer dock noga arbetet med den kommande naturvårdsplanen. Vi hoppas även att det fortfarande är möjligt att få statlig medfinansiering med 50% för de åtgärder som pollineringsplanen ska föreslå (t ex insektshotell), precis som det var 2021 när alliansen röstade ned förslaget. Det vore synd om Nackas skattebetalare tvingas stå för hela notan på alliansens saktfärdighet.”

Desha Svenneborg lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet:

”Det är en lovvärd motion men eftersom arbete redan pågår på flera olika sätt så ser vi inte behov av att bifalla den. Att öka biologisk mångfald även genom fler pollinatörer är något Miljöpartiet drivit i årtal och också gick till val på. Dels är det del av det gröna samverkansavtalet men vi har också fått igenom satsningar kopplade till stadsmiljön i ett politikerinitiativ i kommunstyrelsen förra året.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

§ 38

Aktuellt från enheten strategiskt klimat- och miljöarbete

Beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Emma Östlund informerar om aktuella frågor från enheten.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2024-10-08

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

§ 39

Övriga frågor

Beslut

Det fanns inga övriga frågor vid sammanträdet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Bilaga I till protokoll KSMU 2024-10-08 § 36 Remiss – Yttrande under samråd Översiktsplan för Nacka kommun 2050

Yttrande under samråd till kommunstyrelsen (Dnr. KFKS-2024-00978)

Kommunstyrelsens miljöutskott ställer sig positiva till förslag om ny Översiktsplan för Nacka 2050 och anser att förslaget är förenligt med det nya klimat- och miljöprogrammet som är under framtagande och därmed kommunens långsiktiga målsättning inom klimat och miljöområdet. Ambitionerna inom klimat- och miljöområdet har tydligt stärkts i jämförelse med nu gällande översiktsplan.

Kommunstyrelsens miljöutskott vill dock framhålla att nedan aspekter kan utvecklas i förslaget till översiktsplan 2050.

I inledningen dras kopplingen till Agenda2030 och Regional utvecklingsplan för Stockholms län till 2050 (RUF5). Parallellt med den nya översiktsplanen tas ett nytt klimat- och miljöprogram fram som tydliggör Nackas ambition inom klimat- och miljöområdet. När det nya klimat- och miljöprogrammet är antaget (vilket beräknas ske under våren 2025) bör Nackas klimat- och miljömål tydligare integreras i översiktsplanen. Det är viktigt eftersom översiktsplanen och klimat- och miljöprogrammet behöver samverka för att kommunens långsiktiga klimat- och miljöambitioner samt ambitioner kopplat till mark- och vattenanvändning ska nås. Det är positivt att områden med hög kolinlagringskapacitet lyfts och att klimatsäkring av skötselplaner ska ske för ökad kolinlagring. Det bör dock framgå att mark som hyser hög kapacitet för kolinlagring inte bör exploateras. Detta då Nacka är beroende av den kolinlagring som sker inom kommunen för att nå såväl internationella, nationella och föreslagna nya kommunala klimat- och miljömål. Detta har tydliggjorts i översiktsplanen vad gäller områden med Naturvärdesklass 1 och 2 där det nämns att exploatering på dessa områden ska undvikas vilket är positivt. Mark med hög kolinlagring skulle kunna behandlas på liknande sätt.

Under rubriken riksintresse friluftsliv skriver förslaget att skogsbruk inom riksintresset för friluftsliv bör bedrivas med stor hänsyn till friluftslivet, det är viktigt men skogsbruket har även bäring på problematiken med kolinlagring och biologisk mångfald. I de stora sammanhängande naturmarkerna bör skogsbruk ske med stor hänsyn till alla tre skäl.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

PROTOKOLLSBILAGA I
Kommunstyrelsens miljöutskott
2024-10-08

Förslaget med Östlig förbindelse kan inte genomföras om vi ska fast vid våra möjligheter att nå mål om en begränsad klimatpåverkan och våra högt uppsatta mål inom klimatområdet.

Transportsektorn är den som Nacka kommun själva och med regionen kan råda över och för att de nivåer av minskningar som Nackas koldioxidbudget visar är nödvändiga ska kunna ske, behöver stora insatser göras för att minska på biltrafiken. Elbilar kan vara en mindre del av en lösning i framtiden men även elbilar genererar stora utsläpp av växthusgaser i tillverkningen, så en minskad privatbilism och ökad delningsekonomi för bilar är nödvändigt i planeringen till 2050.

Det är kända fakta att ökade möjligheter för bilism som fler motorvägar ökar bilanvändningen. Det betyder att när Nacka växer med nya bostäder och arbetsplatser är det centralt att planera för hur utsläppen ska kunna minska genom en trafikplanering som prioriterar kollektivtrafik, cykel och gångtrafik. Biltrafiken står för 62% av resorna idag och det behöver minska betydligt. Samhällsplanering är en av nycklar för att klara av omställningen till ett koldioxid neutralt Nacka. Det saknas förslag om hur det gemensamma utrymmet för transporter kan förändras för att nå ovan nämnda mål. Översiktsplanens analys av hur trafiken kan minska för att uppnå mål om minskade utsläpp av växthusgaser lutar för mycket på att tunnelbanans utbyggnad och minskade resor genom att nackaborna kommer bo närmare arbetsplatsen.

Översiktsplanen saknar även förslag som begränsar eller förändrar biltrafik genom miljözoner. De mest utsläppande fordonen är lämpliga att utesluta från vägnätet i Nacka så att utrymmet på vägarna prioriteras för fordon med små utsläpp eller inga.

Enligt en resvaneundersökning för kommunen (2024) har majoriteten av de resor som startar i kommunen sin destination inom kommunen. Huvuddelen av resorna, drygt 60 procent, sker med bil. En stor del av resorna är kortare än fem kilometer. Det bör finnas goda möjligheter att öka andelarna av de resor som sker med kollektivtrafik, cykel- och gångtrafik. 15 minutersstaden som nämns i förslaget är ett sätt att skapa möjligheter för invånare och besökare att välja hållbara resealternativ som även bidrar till minskade utsläpp. Utsläppen från transporter står för den största delen av växthusutsläppen inom Nacka kommun och en ökad tillgänglighet med kollektivtrafik, gång och cykel är positiv. Det är positivt att tunnelbanan och upprustningen av Saltsjöbanan genomförs vilket innebär bättre förutsättningar för invånare att välja resurseffektiva resealternativ både vad gäller yteffektivitet och klimateffektivitet.

Mål, karaktärer och kvaliteter beskrivs men, då översiktsplanen är ett övergripande styrdokument kvarstår en del avvägningar till senare skeden som kräver hantering ur ett större geografiskt perspektiv än i enskilda detaljplaner. Det kan till exempel handla om natur samt ekologiska samband kontra bebyggelseutveckling, kompletterande bebyggelse längs kust- och strandsträckor i känsliga områden samt rening och flödeshantering för

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

PROTOKOLLSBILAGA I
Kommunstyrelsens miljöutskott
2024-10-08

dagvatten och skyfall.

Det är positivt att bebyggelse ska anpassas till platsens förutsättningar för att minska behovet av stora ingrepp samt att återanvändning av massor ska om möjligt ske lokalt. Detta kan belysas ytterligare genom att befintliga strukturer och byggnader bör ses som en resurs i kommunens stads- och tätortsmiljöer. Genom att använda befintliga resurser och låta dessa utvecklas för att möta nya behov i den bebyggda miljön minskar belastningen på miljö och klimat.

Översiktsplanens hantering av klimatpåverkan från föreslagen utveckling kan med fördel konkretiseras ytterligare med strategier för minskad klimatpåverkan inför granskningskedet. Avsnittet teknisk försörjning kan kompletteras med beskrivning om hur Nackas energiproduktion kan öka, framförallt genom solcellsanläggningar i både privat och kommunalt ägo men även att översiktsplanen kan peka ut områden där det är lämpligt att utreda småskaliga vindkraftverk.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Bilaga 2 till protokoll KSMU 2024-10-08 § 36 Remiss – Yttrande under samråd Översiktsplan för Nacka kommun 2050

Yttrande under samråd till kommunstyrelsen (Dnr. KFKS-2024-00978)

Yttrande från Kommunstyrelsens miljöutskott angående Nacka kommuns förslag till översiktsplan 2050

Kommunstyrelsens miljöutskott har granskat förslaget till översiktsplan för Nacka 2050 och välkomnar flera av ambitionerna inom klimat- och miljöområdet. Vi anser dock att det finns områden som kan förstärkas och utvecklas ytterligare för att säkerställa att kommunen når sina långsiktiga mål om hållbarhet och bevarad biologisk mångfald.

1. Klimatpåverkan och hållbart byggande

Miljöutskottet ser positivt på att klimatpåverkan och miljöanpassning lyfts fram som viktiga delar i översiktsplanen (sid. 32). Samtidigt är det avgörande att kommunen tydligt konkretiserar hur vi ska minska klimatpåverkan från byggsektorn. Många nybyggda områden i Nacka präglas idag av hårdgjorda ytor som betong och cement, vilket bidrar till höga utsläpp av växthusgaser. Vi uppmanar kommunen att integrera hållbarare byggmetoder, såsom materialval som minimerar utsläpp, och prioritera lösningar som möjliggör minskad användning av hårdgjorda ytor (sid. 22, 32).

2. Skyddad natur och biologisk mångfald

Skyddet av natur och grönområden är av största vikt för att nå kommunens mål om långsiktig hållbarhet (sid. 76-84). Vi ser positivt på att översiktsplanen nämner vikten av att skydda områden med höga naturvärden (Naturvärdesklass 1 och 2, sid. 80-81) men anser att detta måste konkretiseras och utökas till att även inkludera mark med hög kolinlagringskapacitet. Att bibehålla dessa områden är avgörande för att minska Nackas totala klimatpåverkan.

Vidare anser utskottet att målet om att 30 % av Nackas mark ska vara skyddad natur till år 2050 bör integreras tydligare i översiktsplanen, tillsammans med en handlingsplan som säkerställer att detta mål nås (sid. 80). Detta är en viktig del för att bevara den biologiska mångfalden och skapa robusta ekologiska system som kan stå emot framtida klimatpåverkan.

3. Gröna kilar och ekologiska samband

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

PROTOKOLLSBILAGA 2
Kommunstyrelsens miljöutskott
2024-10-08

Gröna kilar och andra ekologiska spridningsvägar är centrala för att bibehålla den biologiska mångfalden och de ekologiska sambanden inom och utanför Nackas gränser (sid. 80-81). Nacka har en viktig roll i att upprätthålla de gröna kilarna som sträcker sig från Tyresta nationalpark genom kommunen och vidare mot Stockholms innerstad (sid. 21, 80-81). Dessa kilar fungerar som viktiga korridorer för djur och växter och bidrar till att säkra ekosystemens långsiktiga funktion.

Vi vill understryka att all planering av bebyggelseutveckling måste ta hänsyn till dessa ekologiska samband och att spridningsvägarna för arter inte får blockeras av nya exploateringsprojekt. Det är därför avgörande att naturområden på strategiska platser, som Ryssbergen och Kvarnholmen, bevaras för att inte försvaga dessa viktiga gröna kilar (sid. 76, 84). Vägledning och ställningstagande som finns redovisade i översiktsplanen för att bevara och stärka den biologiska mångfalden behöver bli skarpare, så att de blir lättare att tillämpa och följa upp. För att stärka skydd av biologisk mångfald ytterligare kan skarpare vägledning av områden med höga naturvärden (naturvärdesklass 1 och 2) tas fram och som kan kompletteras med en vägledning för områden med naturvärdesklass 3 och 4.

Planförslaget innebär en risk för negativa konsekvenser för ekologiska samband med planerad bebyggelse i områden som utpekats som svaga gröna samband. Det gäller främst de svaga gröna sambanden i nord-sydlig riktning och mellan Skarpnäs och Nyckelviken

Översiktsplanens föreslagna markanvändning bedöms medföra risk för försämring, då den ger möjlighet till kompletterande bebyggelse i strandzoner. I planen finns vägledning för att bevara och utveckla allmänhetens tillgång till stränder längs kust, sjöar och vattendrag samt för att bevara goda livsmiljöer för växt- och djurlivet. Planen behöver bli tydligare kring hur förtätning i kust- och strandzonen ska begränsas, då föreslagna bebyggelseområden med mindre kompletteringar till del överlappar kustmiljön. Bebyggelse i dessa områden riskerar att ge negativa konsekvenser för arter knutna till strandmiljön.

Översiktsplanen föreslår ingen exploatering i naturreservaten men pekar ut bebyggelseområden i nära anslutning varför det finns viss risk för negativ påverkan genom slitage och störningar i form av buller och ljusföroreningar. Ett exempel på detta är den planerade bebyggelsen i Ryssbergen.

I översiktsplanen föreskrivs att ESKO (Ekologiskt särskilt känsliga områden) ska beaktas i avvägningar kring markanvändning och så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Denna typ av formulering bedöms vara svårtillämpad och ge svagt skydd för naturmiljön faktiska planeringssituationer, där exploatering med möjlighet till kommunala intäkter vägs mot befintlig natur utan ett tydligt monetärt värde. Även denna formulering behöver bli skarpare.

Föreslagen markanvändning kan komma att påverka flera miljöer som omfattas av generellt biotopskydd. I översiktsplanen saknas tydliga kommunala ställningstaganden för hur denna

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

typ av skydd ska hanteras och bedömas vid en framtida exploatering av marken. I kommande planprocesser är det viktigt att tidigt klargöra om det finns förutsättningar för att få dispens från biotopskydd.

4. Buller och luftkvalitet

Buller och luftföroreningar är allvarliga miljöproblem som påverkar Nackabornas hälsa och livskvalitet negativt (sid. 96). Vi ser det som en prioriterad uppgift att kommunen tar fram en långsiktig strategi för att minska bullret från trafik och byggprojekt, särskilt i områden där turtätheten på kollektivtrafik, som Saltsjöbanan, ökar. Vi efterfrågar tydligare planer för hur bullerskydd och andra åtgärder kan implementeras längs de mest bullerstörda vägarna, inklusive Värmdövägen och Saltsjöbadsleden (sid. 96).

5. Klimatanpassning och värmeöar

Vi ser positivt på översiktsplanens mål om att motverka uppkomsten av värmeöar i Nackas stadsmiljöer genom att säkra förutsättningar för trädplantering och gröna ytor i stadsrummet (sid. 86). Det är dock avgörande att detta arbete intensifieras i takt med att klimatförändringarna ökar. Stadsplaneringen måste fokusera på att skapa gröna och hållbara offentliga miljöer som både kan fungera som sociala mötesplatser och bidra till att dämpa klimatpåverkan genom ökad vegetation (sid. 84).

6. Sammanfattning

Kommunstyrelsens miljöutskott anser att översiktsplanen för Nacka 2050 innehåller flera positiva förslag, men att det finns ett stort behov av att stärka ambitionerna inom områdena klimat, miljö, naturvård och bevarandet av biologisk mångfald. Skyddet av våra gröna kilar, bevarandet av ekologiska samband som också inkluderar svagare ekologiska samband, och en tydlig strategi för klimatanpassning måste vara centrala delar i den slutgiltiga planen (sid. 80-84). Vi ser fram emot ett fortsatt arbete för att säkerställa att Nacka utvecklas på ett hållbart och framtidsinriktat sätt, där invånarnas livskvalitet och miljön står i fokus.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Bilaga 3 till protokoll KSMU 2024-10-08 § 36

Remiss – Yttrande under samråd Översiktsplan för Nacka kommun 2050

Yttrande under samråd till kommunstyrelsen (Dnr. KFKS-2024-00978)

Nackalistan yrkar bifall till sitt egna utsända förslag till yttrande under samråd för Översiktsplan för Nacka 2050. Nackalistan välkomnar flera av ambitionerna inom översiktsplanen. Vi anser dock att det finns områden som kan förstärkas och utvecklas ytterligare för att säkerställa att kommunen når sina långsiktiga mål om hållbarhet och bevarad biologisk mångfald. Ambitionerna inom områdena klimat, miljö, naturvård och bevarandet av biologisk mångfald är områden som behöver stärkas. Skyddet av våra gröna kilar, bevarandet av ekologiska samband som också inkluderar svagare ekologiska samband, och en tydlig strategi för klimatanpassning måste vara centrala delar i den slutgiltiga planen.

Nackalistan anser att det är positivt att andel yta som är skyddad natur ökar, men möjlig bebyggelse pekas även ut på viss naturmark och i områden där det finns svaga gröna samband, vilket är oroande. Förtätning och utveckling av bebyggelsen i områden där det även finns naturmark kan leda till konflikter mellan bebyggelse och grönstruktur, vilket Ekologigruppen påpekar i sin miljökonsekvensbeskrivning. Planförslaget innebär en risk för negativa konsekvenser för bebyggelse i områden som utpekats som svaga gröna samband, främst de svaga gröna sambanden i nord-sydlig riktning och mellan Skarpnäs och Nyckelviken. Översiktsplanens föreslagna markanvändning bedöms också medföra risk för försämring då den ger möjlighet till kompletterande bebyggelse i strandzoner. Bebyggelse i dessa områden riskerar att ge negativa konsekvenser för arter knutna till strandmiljön. Nacka har en viktig roll i att upprätthålla de gröna kilarna som sträcker sig från Tyresta nationalpark genom kommunen och vidare mot Stockholms innerstad. Dessa kilar fungerar som viktiga korridorer för djur och växter och bidrar till att säkra ekosystemens långsiktiga funktion. Vi vill understryka att all planering av bebyggelseutveckling måste ta hänsyn till dessa ekologiska samband och att spridningsvägarna för arter inte får blockeras av nya exploateringsprojekt. Det är därför avgörande att naturområden på strategiska platser, som Ryssbergen och Kvarnholmen, bevaras för att inte försvaga dessa viktiga gröna kilar. Vägledning och ställningstagande som finns redovisade i översiktsplanen för att bevara och stärka den biologiska mångfalden behöver bli skarpare, så att de blir lättare att tillämpa och följa upp.

Målet om att 30% av Nackas mark ska vara skyddad natur till år 2050 bör integreras tydligare i översiktsplanen, tillsammans med en handlingsplan som säkerställer att detta mål

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

PROTOKOLLSBILAGA 3
Kommunstyrelsens miljöutskott
2024-10-08

nås. Detta är en viktig del för att bevara den biologiska mångfalden och skapa robusta ekologiska system som kan stå emot framtida klimatpåverkan.

Översiktsplanen föreslår ingen exploatering i naturreservaten men pekar ut bebyggelseområden i nära anslutning varför det finns viss risk för negativ påverkan genom slitage och störningar i form av buller och ljusföroreningar. Ett exempel på detta är den planerade bebyggelsen i Ryssbergen Klimatanpassning är också något som vi i Nackalistan anser är väldigt viktig för att undvika bland annat översvämningar och bräddningar, och vi vill att det avsätts tillräckligt med ytor för detta när det byggs bostäder. Planen redovisar inte områden i markanvändningskartan där dagvatten- och skyfallshantering kan anordnas, vilket gör det svårt för oss att bedöma om dessa ytor är tillräckliga.

Kommunen behöver också tydligt konkretisera hur vi ska minska klimatpåverkan från byggsektorn. Vi uppmanar kommunen att integrera hållbarare byggmetoder, såsom materialval som minimerar utsläpp, och prioritera lösningar som möjliggör minskad användning av hårdgjorda ytor.

Vi ser det också som en prioriterad uppgift att kommunen tar fram en långsiktig strategi för att minska bullret från trafik och byggprojekt, särskilt i områden där turtätheten på kollektivtrafik, som Saltsjöbanan, ökar. Vi efterfrågar tydligare planer för hur bullerskydd och andra åtgärder kan implementeras längs de mest bullerstörda vägarna, inklusive Värmdövägen och Saltsjöbadsleden.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande